

Václav Umlauf: Postupný rozpad impéria: Od porážky v Saigonu k debaklu v Kábulu

- CZ24 News | 16. srpna 2021

USA/AFGHÁNISTÁN/VIETNAM: O prohrané válce jsme psali už v roce 2017. Nyní je třeba shrnout rozdíl mezi ruskou okupací Afghánistánu a jejich prohrou na jedné straně a prohranou válkou ve Vietnamu a evakuací Saigonu a současným debaklem v Kábulu na druhé straně.

Na rozdíl od překvapených presstitutů náš web nemůže napsat, že Američané a NATO prohráli válku v Afghánistánu, protože to jsme psali už v roce 2017 ([Prohraná válka v Afghánistánu a její důsledky pro USA](#)). Nyní je třeba shrnout rozdíl mezi ruskou okupací Afghánistánu a jejich prohrou na jedné straně a prohranou válkou ve Vietnamu a evakuací Saigonu a současným debaklem v Kábulu na druhé straně.

O sovětské okupaci Afghánistánu v letech 1979-89 se ví relativně málo v číslech. Prosovětský režim Barkaka Karmala dostal půjčku 800 mil. dolarů a bojové ztráty podle oficiálního ruského vyjádření činily 13.310 mrtvých a 35.478 zraněných vojáků. Mnoho zajatých ruských vojáků bylo od mudžahedínů mučeno, Rusové zato plošně bombardovali povstalecká města i vesnice. Celkové náklady na válku nebyly zveřejněny, podle CIA šlo asi o 115 miliard dolarů. Bylo zničeno 451 letadel, z toho 333 helikoptér, 147 tanků, 1.314 obrněných transportérů, 433 děl a 11.369 jiných vozidel. Pokud odečteme neznámou hodnotu zničené výzbroje, dostáváme odhad škod kolem 200 miliard dolarů (náklady na válku + půjčka). Jenže Sovětský svaz odešel ze země celkem spořádaně a prosovětská vláda Babraka Karmala (prezident 1979-86) a po něm Muhammad Nadžibulláh (1986-96, popravený v Kábulu Talibánem) vládli velmi dlouho i po odchodu poražené okupační armády. Prohra USA ve Vietnamu a divoká evakuace Saigonu sice patří do klasického repertoáru všech prohraných (či nevyhraných) imperiálních válek USA po 2. světové válce, ale nešlo o debakl. Jarní ofenzíva Vietkongu v roce 1975 byla ničivá, ale CIA optimisticky tvrdila, že Saigon vydrží do roku 1976. Začátkem dubna začal útok na Saigon a proamerická jižní armáda k překvapení USA udržela město celých 11 dní. Za tu dobu Američané evakovali své lidi a celkem 100 tisíc vietnamských kolaborantů, pardon, spolupracovníků. Takže lze mluvit o vojenské prohře. Ta se ke konci změnila v panický útěk se slavnou frontou na poslední vrtulník odlétající ze střechy amerického velvyslanectví v Saigonu.

A nyní k situaci v Afghánistánu, který Talibán oficiálně dobyl dnes (16. 8.). Jejich vedení oznámilo ukončení bojů v zemi a obsazení hlavního města Kábulu a prázdného prezidentského sídla. Proamerický loutkový prezident Ašraf Ghaní utekl ze země včera s vysvětlením, že nechce krveprolití v zemi. Ok, dnes je komedie ukončena, ale debakl je to kolosální. Americká ambasáda snad ani nestačila spálit všechny dokumenty a už utíkají na letiště. To jim Talibán velkomyslně ponechal k evakuaci, stejně jako dalším diplomatům okupačních sil, včetně nějakého Česka. Poslední měsíc po ohlášeném odsunu okupačních vojsk USA a NATO obsazoval Talibán provincie stylem husitské spanilé jízdy. Provincie se vzdávaly bez boje a předávaly zbraně. Vládní vojáci už asi dva měsíce nedostávali plat a bojovat zadarmo na okupanty jistě nechtěli. Mírový odchod si vládní vojáci na volné noze vykoupili tím, že odevzdali Talibánu zbraně NATO, dokonce ani neodletěli s vojenskými vrtulníky. I při tomto tempu dobývání Pentagon počítal s tím, že Kábul a hlavní centra s bývalými základnami NATO se budou bránit asi jeden měsíc. Takže mělo jít o podobně spořádaný odchod jako v Saigonu. I tento optimistický scénář se v žádném případě nedal srovnat s modelem ruské okupace, která měla dlouhodobý dopad na vedení země i po porážce okupačních vojsk.

Tak se ptejme: Jak je možné, že Talibán dobyl Kábul v podstatě za dva dny? Předevčírem byli "studenti" ještě 11 km od města. Pak k němu jednoduše dojeli a vstoupili do něj ze všech stran. Pak velkomyslně nechali koridor na evakuaci do Pákistánu a prohraným okupantům ze Západu ponechali letiště v Kábulu na potupný útěk. Nad letištěm párkrát vystřelili do vzduchu jako upomínku na to, kdo je tady pánem. Zakázali provoz civilních letadel a nyní z přílehlého okolí a kopců dělají čárky za každým vojenským speciálem, který zde startuje a nebyl sestřelen. To je naprostý debakl impéria. Tak se podívejme na základní dosud známé důvody, proč celá země přešla za necelý měsíc pod kontrolu Talibánu. Ten v závěru dobyl za dva dny hlavní město s kompletní základnou USA a NATO:

- Proradnost USA při jednáních v Talibánem v Dauhá. Američané nepředali základnu Bagram, jak bylo ujednáno a začali bombardování země i po sjednaných mírových dohodách. Talibán přestal věřit dohodám a pochopitelně Západu přestali věřit i jejich kolaboranti ve zrazené zemi.
- Talibán má dlouhodobou legitimitu danou dohodami s kmenovými svazy a pečlivě si léta zjišťoval, kdo kolaboruje s okupačními silami.
- Kdo chce zůstat v zemi, ten nemá na vybranou, protože po hanebné porážce okupantů zůstali jejich místní pomahači na holičkách. Neoliberální impérium je platilo jen do doby, kdy je potřebovalo, jako ostatně všechny "lidské zdroje" na Západě.
- Po vyhlášeném odchodu okupačních sil přestal Západ platit také vojenské jednotky v zemi. Vládní žoldnéři nedostávali plat a jejich loajalita klesla na úplnou nulu, zejména po americké zradě místních spojenců a předání země Talibánu.
- Okolní země už nejméně dva roky jednají s Talibánem jako nástupcem okupační proamerické vlády. Důvod je jasný, viz výše citovaný článek o strategické hodnotě Afghánistánu pro Čínu, Rusko, Pákistán a Indii.
- Válka v tzv. "Afpaku" byl jednak zločin na civilním obyvatelstvu a také bezedné plýtvání peněz daňových poplatníků NATO. Dodavatelé vojenského materiálu prakticky nebyli kontrolováni. Celý systém financování války a okupace se postupně vymknul kontrole, stejně jako dovoz heroinu ze spojenci kontrolovaných území do Evropy a do USA.
- Místní warlordi dohodli během posledního roku s Talibánem sféry vlivu a připravili scénář pokojného převzetí moci, který se nyní realizoval dokonce i v Kábulu za pouhé dva dny.
- Debakl západních zpravodajských služeb, které nebyly schopny zjistit skutečný stav věcí v terénu. Nebo vojákům a politikům bezostyšně lhali, aby si zachránili beztak zničenou pověst.

Shrňme stav jeden den po dobytí země a po převzetí vlády v Kábulu. Talibán se chová nanejvýš rozumně a rozhodně se nenechal zavést do občanské války, kterou chystaly USA po jejich odchodu. Ambasády jsou chráněny, poražení západní okupanti dostali letiště v Kábulu na evakuaci. Pro ostatní Afghánce a místní prozápadní kolaboranty je otevřen koridor do Pákistánu. Vojáci, kteří demobilizovali a odevzdali Západem dodané zbraně, ti mohou jít domů. Talibán zakázal útoky na zahraniční humanitární organizace. Kdo chce zůstat v Kábulu (a nejspíš i v zemi) jako cizinec, ten se musí nechat registrovat. Talibán pochopitelně otevřel západní vězení, pustil vlastní "politické" vězně na svobodu a uzavřel všechny tajné mučírny Západu, zejména tu v Bagramu. Je zcela jisté, že se zakáže produkce heroinu, viz grafy nulového vývozu v době, kdy zde vládl Talibán. U nás se bude ještě nějakou dobu lhát, že Talibán je totéž co al-Kájda s nějakým agentem CIA jménem Bin Ládin, ale to dlouho nevydrží. Talibán zásadně odmítl spojení se sunnitskými proamerickými teroristy, kteří byli cizinci a financoval je Západ a wahhábitští Saúdové. Studenti Koránu (překlad slova "taliban") s kalašnikovem považují wahhábitské teroristy z al-Kájdy za heretiky, což znamená výzvu k plnokrevnému džihádu. A nešťastní "budovatelé demokracie" utrpěli tak rychlý knockout, že ani nebudou moci zmobilizovat zdejší zahraniční teroristy do boje, jako to provedli v Sýrii a v Libyi. Prostě, je to imperiální debakl.